

JOSEF PALEČEK

narozen 1932 v Jihlavě

malíř a grafik

vystudoval katedru výtvarné výchovy na Universitě
Karlově v Praze

Mimo ilustrace pro děti maluje, tiskne volnou
grafiku, spolupracuje s architekty;
v poslední době pracuje také pro animovaný film

VÝSTAVY:

1960 - Praha

1965 - Praha

1966 - Vídeň

ÚČAST NA VÝSTAVÁCH:

Praha, Brno, BIB Bratislava, Adis-Abeba, Bologna, Hamburg,
Kiel, Montreal, Mnichov, Norimberk, Paříž, Tokyo, Vídeň,
Zürich

Z KNIH, KTERÉ ILUSTROVAL:

J. V. Svoboda: Papírová lodička, SNDK 1959

G. Cyferov: Jak žabičky pily čaj, SNDK 1962

J. Ryska: Táto, sežeň štěně, SNDK 1964

M. Florian: Jaké oči má vítr, SNDK 1967

J. V. Svoboda: Pampelíšek, Albatros 1971

Z. K. Slaný: Mami, pofoukej, Albatros 1971

V. Fišer: Elce pelce, Supraphon, 1974

J. V. Svoboda: Síťka na motýly, Albatros 1974

Z. Adla: Kouzelníková zahrada, Albatros 1976

Fr. Nepil: Makový mužiček, Albatros 1976

L. Palečková: Filínek, Albatros 1976

Z. Janžurová - M. Borová: Klavírní školička, Panton 1976

M. Florian: Jaro napověz, Albatros 1977



JOSEF PALEČEK

výstava kreseb a ilustrací

ŠOLCŮV DŮM

SOBOTKA

ZÁŘÍ 1977

V Klubu mladých čtenářů vydal Albatros, nakladatelství pro
děti a mládež, v Praze roku 1977. Nepronajdný tisk pro práci
s knihou. Redigoval Jaroslav Šimůnek. Grafická úprava a tech-
nická redakce Karel Čejka. Vytiskly Středočeské tiskárny, n. p.,
Praha 1, Národní tř. 39.

Slyšel jsem kdesi, že prý jsou Palečkovy obrazy příliš jako ilustrace a jeho ilustrace příliš jako obrazy. A proč ne. Stejně jako jsou jeho obrazy pro velké příliš pro děti a ty pro děti zase příliš pro velké. Někomu bude také Paleček příliš poetický a jinému zase příliš věcný.

Paleček je zkrátka příliš takový, jaký je.

Jeho způsob dal by se snad v hantýrce poetiky charakterizovat jako lyrickoepický. Základním kamínkem takového lyrického vyprávění je vždy detail – podrobný a věcný. Když však onen detail osamostatníte (na zdejší výstavě to ostatně učinil i sám autor), snadno zjistíte, že není jen kresebnou zkratkou přírodní jednotlivosti. Je víc než zajíc, ryba, ptáček nebo kytky. Je to i poetický znak přízvučný budoucí metafoře celku. Proto Palečkovy obrazy, obrázky i ilustrace působí tak poeticky. Zároveň se však také dají přečíst jako poctivá próza.

Jako náruživý čtenář obrazů za to Palečkovi velmi děkuji. Postavím se před jeho zahrádku a mohu vyslechnout, jak zní okrovým démol, mohu si však také dosyta prohlížet, jak se tu vine cesta, jak se kulatí kopce a jak tu fičí do daleka včela nebo ptáček.

Ta zahrada či zahrádka, to je Palečkův příznačný motiv snad už od začátku. Na jeho obrazech se vždy vše zaokrouhlovalo a zaoblovalo jako do hnízda. Jako by toužil zdomestikovat vše, čeho se jen dotkne.

A činí to vsutku opravdově.

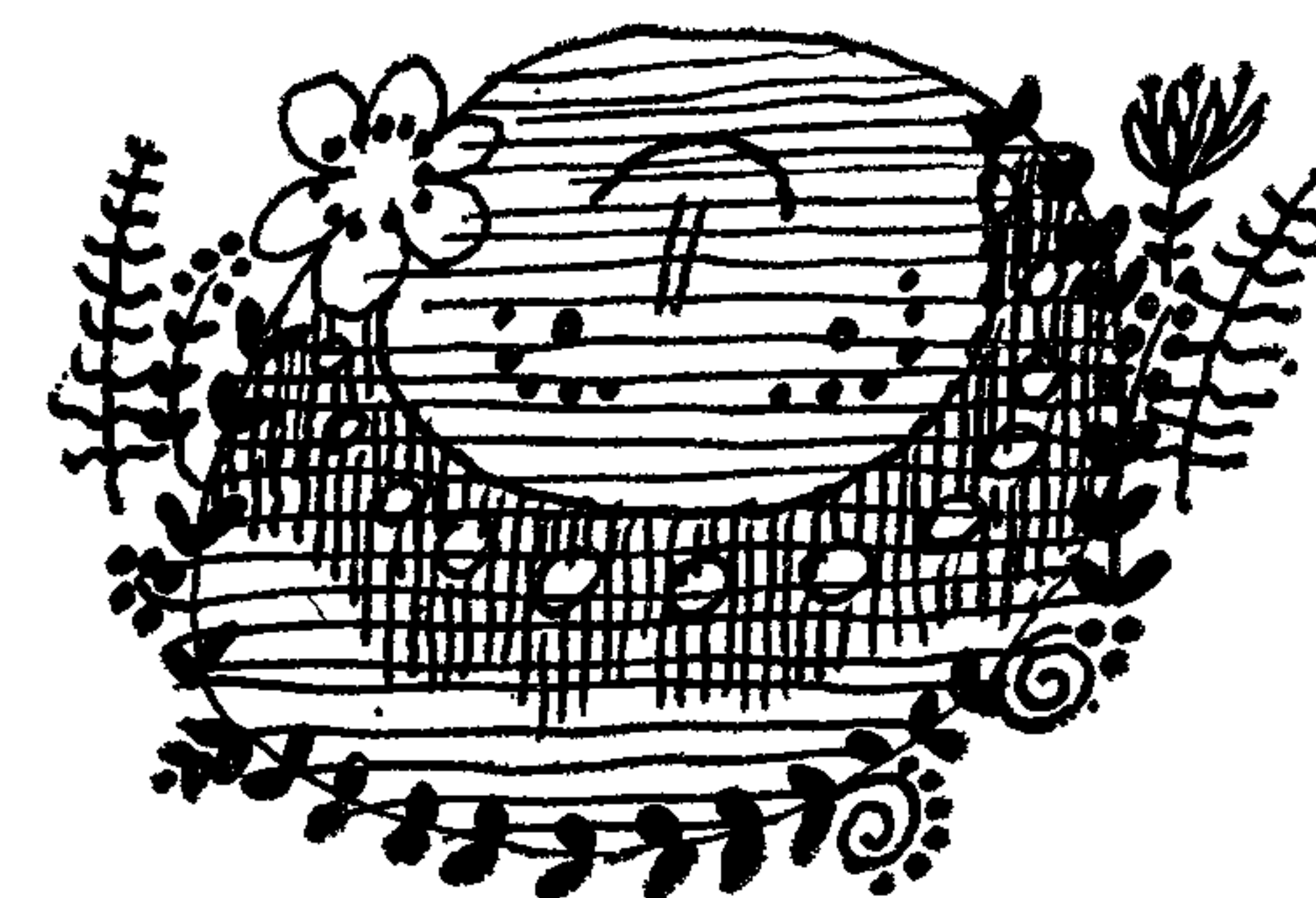
Je takový pokus, jehož se dopouštějí psychologové na malých dětech. Nechají je namalovat tatínka a maminku a zjišťují pak podle obrázku, jak to chodí u nich doma. Z hlediska psychologů musí být u Palečků všechno v naprostém pořádku. Tak v pořádku, že se Paleček rozhodl přemístit sem celý svět. A tak si dává pod košili zvířata, lidi, kopce i mraky a přenáší je do své zahrádky. V té zahrádce se pak může všechno, spát, i létat na křídlech. Paní Palečková se tu vznáší nad zemí a hraje přitom na housle jako víla. Dcera Veronika se snaží zahrát klavírní nokturno a vůbec nevadí, když sem tam ťukne vedle. Tady totiž vládne tolerance. Myši se smířily s kočkami a psi se zajíci i veverkami. Kopce tu buclatí a mraky mají dolíčky. Ptactvo krouží, motýli se třepetají a včelstva medově bzučí. Občas přejde potichu pěšinou, nebo se jen tak mihne v zátočině teta, strejček, děda s jezevčíkem, babička, já i ty. Všechny nás objímá oblá náruč zahrady, která se stala tím nejpřirozenějším soukromím světa.

A já si myslím, že tohle je na Palečkových obrazech i kresbách to nejdůležitější. Proto mohou být obrazy jako ilustrace a ilustrace jako obrazy, proto mohou být lyrické i prozaické zároveň, proto jim mohou rozumět dospělí i děti.

I já patřím k těm, kteří čím dál víc potřebují, aby je Paleček přenesl v záhadrí do své zahrady. Naštěstí nás všechny unese. Je silný, neúnavný, řekl bych, že i zarputilý.

A ta zahrádka má tak bytelné základy, že se v ní nic jen tak nesesype ani nezhroutí.

Josef Brukner





EX LIBRIS

Pták sedí na větvi,
snad zkouší si tu fis.
A když pak zatrylkuje,
zní to jako
EXLIBRIS

Josef Brukner